

Розділ VI

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА. ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

УДК 343.18

Городецька Марина Сергіївна,
докторант
(Донецький юридичний інститут МВС України)

ВИЗНАЧЕННЯ ПРЕДМЕТА ВІДАННЯ СЛІДЧОГО СУДДІ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ЗАХОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Статтю присвячено визначенню предмета відання слідчого судді під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Проведено аналіз норм кримінального процесуального законодавства та практики їх реалізації стосовно предмета відання слідчого судді при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження. Виявлено недоліки предмета відання слідчого судді щодо застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Запропоновано шляхи вирішення проблеми здійснення судового контролю у випадку звернення з порушенням територіальної юрисдикції.

Ключові слова: предмет відання, слідчий суддя, заходи забезпечення, юрисдикція, підсудність, досудове розслідування, права людини.

Постановка проблеми. Розподіл предмета відання у кримінальному процесі спрямований на забезпечення справедливості та підвищення ефективності кримінального провадження, зокрема для підвищення дієвості кримінальної процесуальної діяльності предмет відання диференціюється між суб'єктами, які здійснюють однакову функцію. Серед суб'єктів правосуддя окремий предмет відання виділено для слідчого судді, котрий здійснює судовий контроль за дотриманням прав, свобод та інтересів людини у кримінальному процесі. Разом з тим, правова регламентація предмета відання слідчого судді у кримінальному провадженні, у тому числі під час застосування заходів забезпечення, на жаль, не позбавлена недоліків. Це не сприяє захисту прав людини у перебігу застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Виходячи із вище сказаного, визначення предмета відання слідчого судді при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження є актуальним питанням для дослідження.

Аналіз останніх досліджень. Предмет відання у кримінальному провадженні досліджувався у роботах таких вчених-процесуалістів, як Р. Г. Ботвінов, І. В. Гловюк, А. Ю. Гнатюк, Ю. М. Грошевий, І. В. Єна, В. С. Зеленецький, О. В. Капліна, Л. М. Лобойко, М. А. Погорецький, С. В. Пшенічко, О. Ю. Татаров та інших. Однак вчені не акцентували увагу на визначенні предмета відання слідчого судді при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження.

Метою наукового дослідження є визначення предмета відання слідчого судді при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження. З огляду на зазначену мету слід виконати такі **завдання**: 1) провести аналіз положень кримінального процесуального законодавства та практики їх реалізації щодо предмета відання слідчого судді при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження; 2) виявити можливі недоліки предмета відання слідчого судді стосовно застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Виклад основного матеріалу. З усіма перевагами або навпаки недоліками у кримінальному процесуальному законодавстві визначено підслідність органів досудового розслідування та підсудність судів, у той час як предмет відання такого суб'єкта, як слідчий суддя, залишається невизначеним.

Як вірно підкреслив С. В. Оверчук, враховуючи предмет судового контролю, слідчому судді підсудні:

- 1) клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;
- 2) скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого та прокурора під час досудового розслідування;
- 3) клопотання про дозвіл на проведення слідчих (розшукових) дій;
- 4) клопотання про надання дозволу на проведення негласних слідчих (розшукових) дій;
- 5) клопотання про вирішення окремих питань щодо зберігання речових доказів і документів;
- 6) клопотання про встановлення строку для ознайомлення з матеріалами [1, с. 4].

Даний перелік подано у загальному вигляді.

Зупинимося на дослідженні предмета відання слідчого судді, який становить саме розгляд клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Так, як слушно відзначив С. В. Оверчук, з одного боку, за загальними правилами клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження подається до місцевого суду, *в межах територіальної юрисдикції якого знаходиться орган досудового розслідування* (ч. 2 ст. 132 КПК України). Проте за ч. 1 ст. 184 КПК України клопотання слідчого, прокурора про застосування запобіжного заходу подається до місцевого суду, *в межах територіальної юрисдикції якого здійснюється досудове розслідування* [1, с. 4].

Отже, щодо подання клопотання про застосування запобіжного заходу одночасно існують два правила підсудності слідчого судді: 1) в межах територіальної юрисдикції якого знаходиться орган досудового розслідування; 2) в межах територіальної юрисдикції якого здійснюється досудове розслідування.

Цілком справедливим є зауваження стосовно того, що місце провадження досудового розслідування не обов'язково співпадає з місцем розташування органу досудового розслідування [1, с. 5]. У свою чергу, можна навести приклад, що Криворізьке районне відділення поліції ГУ НП в Дніпропетровській області знаходиться у Металургійному районі міста Кривий Ріг, а територія його обслуговування, розташована навколо міста Кривий Ріг, належить до Криворізького району, до якого саме місто не входить. Отже, під час обрання запобіжного заходу слідчий Криворізького районного відділення поліції може звертатися з клопотанням до слідчого судді Дзержинського районного суду м. Кривий Ріг, який обслуговує Металургійний район (у минулому — Дзержинський район), або до Криворізького районного суду, який обслуговує Криворізький район (селищний район навколо міста). Або, наприклад, із клопотанням про накладення арешту на майно слідчий Криворізького районного відділення поліції ГУ НП в Дніпропетровській області має звертатися до слідчого судді Дзержинського районного суду м. Кривого Рогу, а з клопотанням щодо обрання запобіжного заходу у тому ж кримінальному провадженні — до слідчого судді Криворізького районного суду.

Вищий спеціалізований суд України (далі — ВССУ) з цього приводу давав певні роз'яснення в інформаційних листах у 2013 році [2; 3], але згодом у 2014 році такі роз'яснення були відізані [4]. Пізніше, 16.06.2016 року, ВССУ знову повернувся до врегулювання окремих питань стосовно судового контролю у кримінальному провадженні. Так, головам апеляційних судів областей та міста Києва були дані рекомендаційні роз'яснення з метою забезпечення однакового застосування судами першої та апеляційної інстанцій норм чинного законодавства. ВССУ визначив, що клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження, у тому числі запобіжних заходів, на підставі ухвали слідчого судді подається до місцевого суду, у межах територіальної юрисдикції якого знаходиться орган досудового розслідування [5, с. 1].

У такому разі, якщо органи досудового розслідування з питань застосування заходів забезпечення, у тому числі й обрання запобіжних заходів, під час досудового розслідування будуть звертатися лише до того місцевого суду, у межах юрисдикції якого орган розслідування розташований, то, враховуючи наведений вище приклад, постає питання: «А яка ж частина роботи залишається слідчому судді Криворізького районного суду на досудовому провадженні, слідчому судді того суду, у межах територіальної юрисдикції якого здійснюється досудове розслідування?» Виявляється, що в такому випадку слідчий суддя залишився позбавленим предмета відання у цій частині.

Аналіз судової практики свідчить про звернення органу розслідування з клопотаннями про застосування заходів забезпечення саме до слідчого судді суду, у межах юрисдикції якого здійснюється досудове розслідування. Так, ухвалою Криворізького районного суду Дніпропетровської області від 08 січня 2016 року по кримінальному провадженню, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань № 12016040450000016 від 07.01.2016 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 185 КК України, було накладено арешт на автомобіль [6].

Отже, незважаючи на роз'яснення ВССУ, проблема невизначеності предмета відання слідчого судді за територіальною ознакою залишається.

У таких умовах невизначеності ще більшої значущості набуває врегулювання діяльності слідчого судді у разі звернення органів досудового розслідування з клопотаннями щодо судового контролю із порушенням територіального розподілу предмета відання слідчого судді.

Нормами кримінального процесуального законодавства не врегульовано діяльність слідчого судді у випадку порушення територіальності під час звернення органів розслідування із клопотаннями про застосування запобіжного заходу. Як і не врегульовано діяльність слідчого судді під час інших порушень органів розслідування у ході звернення із клопотаннями щодо здійснення судового контролю.

У статтях 151 (тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом), 156 (відсторонення від посади), 172 (арешт майна) КПК України визначено: якщо клопотання подано без додержання вимог цього Кодексу, слідчий суддя повертає його прокурору, про що постановляє ухвалу. Проте щодо подання клопотання до слідчого судді в інших випадках застосування заходів забезпечення, у тому числі і запобіжних заходів, таких вимог не визначено.

Наприклад, саме порушення територіальності під час звернення до слідчого судді органами розслідування стало приводом до наступного інциденту. Так, 25 квітня 2017 року Вища рада правосуддя (далі — ВРП) під час засідання розглянула повідомлення судді Красногвардійського районного суду міста Дніпра Черкеза Дмитра Леонідовича про втручання в його діяльність як судді щодо здійснення правосуддя, яке надійшло до ВРП 8 лютого 2017 року.

Обставини інциденту, що трапився, викладені на офіційному сайті Вищої ради правосуддя та полягають у тому, що 26 січня 2017 року слідчий суддя Красногвардійського районного суду міста Дніпра Д. Л. Черкез повернув своєю ухвалою старшому слідчому

першого слідчого відділу слідчого управління прокуратури Дніпропетровської області клопотання про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, подане у рамках кримінального провадження, у зв'язку з порушенням територіальності. В ухвалі суддя вказав, що органом досудового розслідування у зазначеному кримінальному провадженні є прокуратура Дніпропетровської області, що розташована у м. Дніпрі та територіально належить до Соборного (Жовтневого) району м. Дніпра, а отже, не належить до територіальної підсудності Красногвардійського районного суду міста Дніпра.

У відповідь на рішення судді 27 січня 2017 року першим слідчим відділом слідчого управління прокуратури Дніпропетровської області внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомості про вчинення кримінального правопорушення за частиною першою статті 375 Кримінального кодексу України стосовно судді Красногвардійського районного суду міста Дніпра Д. Л. Черкеза, який без судового засідання виніс ухвалу, на підставі якої повернув клопотання про обрання запобіжного заходу громадянину, підозрюваному у вчиненні злочину, передбаченого частиною третьою статті 368 Кримінального кодексу України. Згодом суддю Д. Л. Черкеза було викликано на допит до прокуратури Дніпропетровської області як свідка. Серед інших сторонніх питань начальник першого слідчого відділу здійснював спроби пояснити судді, яким чином слід розглядати справи.

Дії працівників прокуратури Дніпропетровської області із внесення до ЄРДР відомостей про кримінальне правопорушення щодо постановлення ухвали слідчим суддею Красногвардійського районного суду міста Дніпра Д. Л. Черкезом не в судовому засіданні були визнані Вищою радою правосуддя спробами втручання у здійснення правосуддя та тиску на суддю з метою спонукання розглянути клопотання про обрання запобіжного заходу, незважаючи на його подання з порушенням територіальної підсудності, було визнано такими діями, що порушують гарантії незалежності судді [7].

Наведений вище приклад стосується звернення з клопотанням про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. Подане клопотання не відповідало вимогам КПК щодо територіальної підсудності слідчого судді, проте законодавець не визначив можливе законне реагування слідчого судді.

На думку представників правозастосовних органів — слідчих підрозділів прокуратури, слідчий суддя, який позбавлений можливості відреагувати на таке порушення у законний спосіб, мав би розглянути у будь-якому разі подане клопотання та винести ухвалу. Законом передбачено винесення ухвали щодо: 1) застосування запобіжного заходу; 2) відмови у застосуванні запобіжного заходу; 3) застосування більш м'якого запобіжного заходу. Тобто кримінальний процесуальний закон передбачає в будь-якому разі прийняття рішення по суті та не передбачає реагування на порушення під час подання клопотання.

Відповідно до ч. 6 ст. 9 КПК у випадках, коли положення КПК не регулюють питання кримінального провадження, застосовуються загальні засади кримінального провадження. У такому разі в першу чергу треба врахувати засаду верховенства права відповідно до ст. 8 КПК.

У даному випадку до вирішення постає питання: що є більш сприятливим для забезпечення прав людини, у якому випадку права людини будуть більш захищеними — у випадку розгляду клопотання слідчим суддею чи його відхилення та з наступним зверненням до відповідного слідчого судді за територіальністю?

На нашу думку, щодо розглядуваного предмета дослідження відносяться наступні права людини: забезпечення права на свободу та особисту недоторканість, доступ до правосуддя, правова визначеність, право на справедливий суд.

Право людини на свободу та особисту недоторканість, гарантоване ст. 29 Конституції України, ст. 12 КПК України, ст. 5 Конвенції про захист прав людини й основоположних свобод, не є абсолютним та може обмежуватися задля досягнення законної мети, на законних підставах та в порядку, визначеному законом. Застосування судового контролю в даному випадку виступає гарантією вказаного права людини. При цьому забезпечення

права реалізується саме під час якнайшвидшого судового контролю. Отже, розгляд слідчим суддею, незважаючи на недотримання територіального розподілу предмета відання, клопотання щодо обрання затриманому запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою забезпечить якнайшвидший контроль за дотриманням права на свободу та особисту недоторканість підозрюваного.

Під час розгляду клопотання про обрання запобіжного заходу за ст. 193 КПК слідчий суддя за клопотанням сторін чи за власною ініціативою має право заслухати будь-якого свідка чи дослідити будь-які матеріали, що мають значення для вирішення питання про застосування запобіжного заходу. Обрання запобіжного заходу слідчим суддею становить повноцінний судовий розгляд. Принцип територіальності, який застосовується під час розподілу підслідності, підсудності, спрямований на забезпечення права на доступ до правосуддя та забезпечення правової визначеності у тому числі.

Доступ до суду (до правосуддя) є однією зі складових права на справедливий суд [8, с. 241–242] та жваво обговорюється серед науковців у процесуальних галузях права як самостійний стандарт [9; 10; 11].

Так, на значущості саме доступу до правосуддя у забезпеченні права на справедливий судовий розгляд наголошено у розробках Національного бюро у справах дотримання Конвенції про захист прав і основних свобод людини на офіційному сайті Міністерства юстиції України. Позиція Європейського суду з прав людини (далі — Суд, Європейський суд), як зазначає І. Коваль, у багатьох справах є такою, що основною складовою права на суд є право доступу, в тому розумінні, що особі має бути забезпечена можливість звернутись до суду для вирішення певного питання, і що з боку держави не повинні чинитись правові чи практичні перешкоди для здійснення цього права [12].

Так ось територіальна віддаленість, законодавча невизначеність судового органу для осіб, які мають інтерес у кримінальному провадженні, або беруть участь в інтересах інших осіб може стати тією правовою або практичною перешкодою у зверненні до суду, що порушує доступ до правосуддя та правову визначеність.

Звернімося до практики Європейського суду з прав людини, з урахуванням якої відповідно до ст. 8 КПК застосовується засада верховенства права.

Так, у рішенні «Лео Цанд проти Австрії» (Leo Zand v. Austria) Європейський Суд наголосив, що не вважається «судом, встановленим законом», орган, який, не маючи юрисдикції, вирішує спір, що підлягає розгляду судом іншої юрисдикції [13]. У даному рішенні було зроблено висновок, що не може бути визнано судом, встановленим законом, у випадку порушення ним предмета відання — вирішення спору у справі, яка належить до розгляду іншим судом.

Таким чином, слідчий суддя під час прийняття рішення у кримінальному провадженні, яке не належить до його відання за територіальністю, не буде уособлювати суд, встановлений законом. А отже, рішення у кримінальному провадженні щодо судового контролю буде прийняте незаконним судом, що, безсумнівно, призведе до порушення прав осіб, у першу чергу, до порушення права на справедливий судовий розгляд.

Отже, прийняття до розгляду слідчим суддею клопотання про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою з порушенням територіального розподілу предмета відання можна припустити з метою забезпечення права підозрюваного на свободу та особисту недоторканість. Проте, вірогідно, порушеними при цьому будуть права осіб (у тому числі й підозрюваного) на доступ до суду, правову визначеність та справедливий суд, що вочевидь не відповідає принципу пропорційності та відповідно не узгоджується із засадою верховенства права.

Цікавим є в даному випадку розгляд можливості застосування ст. 206 КПК, згідно з якою кожен слідчий суддя, у межах юрисдикції якого знаходиться особа, яка тримається під вартою, має право постановити ухвалу, якою зобов'язати будь-який орган державної влади чи службову особу забезпечити додержання прав такої особи.

Застосовуючи це правило до нашого прикладу, можна розмірковувати наступним чином. Під час звернення слідчого прокуратури з клопотанням до слідчого судді з порушенням територіальності затриманий був доставлений до суду, а тому фізично він перебував у районі обслуговування вказаного слідчого судді. На момент звернення порушувались його (затриманого) права на суд, встановлений законом, оскільки прокурор зі слідчим звернулися з порушенням юрисдикції слідчого судді. Отже, слідчий суддя цілком правомірно може винести ухвалу, якою зобов'язати прокурора, слідчого забезпечити додержання прав затриманого, а саме доставити його до «законного» судді.

Цілком слушно, на нашу думку законодавець передбачив реагування слідчого судді на порушення прав особи, яка тримається під вартою, як ми розуміємо, незалежно від звернення щодо такого порушення. Незрозумілим, на нашу думку, є звуження предмета відання слідчого судді до реагування лише на порушення прав визначеного суб'єкта — особи, яка тримається під вартою.

Контроль слідчого судді спрямований на забезпечення дотримання прав людини, а тому предмет відання має включати порушення усіх прав людини на досудовому розслідуванні, які є релевантними кримінальному процесу.

На нашу думку, предмет відання слідчого судді на досудовому розслідуванні не повинен обмежуватися лише забезпеченням прав особи, яка знаходиться під вартою, а має включати в себе гарантування усіх прав суб'єктів, які знаходяться у площині кримінального процесу.

Висновки.

1. Урегулювання територіальної підсудності слідчого судді за місцем знаходження органу розслідування у деяких випадках спричиняє труднощі у правозастосовній діяльності.

Органи досудового розслідування, які розташовані не за місцем відповідної ним територіальної підслідності, з питань застосування заходів забезпечення, у тому числі і обрання запобіжних заходів, будуть звертатися лише до того місцевого суду, у межах юрисдикції якого орган розслідування розташований. Тоді яка ж частина роботи залишається слідчому судді того суду, у межах територіальної юрисдикції якого здійснюється досудове розслідування? Виявляється, у такому випадку слідчий суддя залишається позбавленим предмета відання у цій частині.

У вказаному випадку територіальна віддаленість, законодавча невизначеність судового органу для осіб, які мають інтерес у кримінальному провадженні або беруть участь в інтересах інших осіб може стати тією правовою або практичною перешкодою у зверненні до суду, що порушує доступ до правосуддя та правову визначеність.

2. Предмет відання слідчого судді суттєво обмежений у зв'язку із наданням повноваження реагувати на порушення прав лише особи, яка тримається під вартою, у межах юрисдикції слідчого судді. Нормами кримінального процесуального законодавства не врегульовано діяльність слідчого судді у випадку порушення територіальності під час звернення органів розслідування із клопотанням про застосування запобіжного заходу. Так само, як не врегульовано діяльність слідчого судді і під час інших порушень органів розслідування під час звернення із клопотанням щодо здійснення судового контролю. У межах своєї юрисдикції слідчий суддя має реагувати на будь-яке порушення прав людини.

Для здійснення **подальших наукових розвідок можна визначити такі напрями:**

1) дослідження інших аспектів предмета відання слідчого судді при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження; 2) визначення предмета відання прокурора під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Список використаних джерел

1. Оверчук С. В. Підсудність кримінальних проваджень слідчому судді. *Часопис Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Право». 2015. № 2 (12). С. 1–36: URL: <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n2/15osvpss.pdf>.

2. Про деякі питання здійснення слідчим суддею суду першої інстанції судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження: *інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ* № 223-558/0/4-13 від 5 квітня 2013 р.: URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0558740-13>.

3. Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 15 жовтня 2013 року № 1-1640/0/4-13. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v1640740-13>.

4. Повідомлення про відкликання листа ВССУ від 15.10.2013 № 1-1640/0/4-13: URL: http://www.sc.gov.ua/ua/golovna_storinka/povidomlennja_pro_vidklikannja_lista_vssu_vid_15102013_%E2%84%96116400413.html.

5. Лист Вищого спеціалізованого суду України головам апеляційних судів областей та міста Києва щодо окремих питань здійснення слідчим суддею суду першої інстанції судового контролю в кримінальному провадженні (вих. № 223 — 1650/0/4-16 від 16.06.2016): URL: http://sc.gov.ua/uploads/tiny_mce/files/%D0%93%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BC%20%D0%B0%D0%BF%D0%B5%D0%BB%D1%8F%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D1%81%D1%83%D0%B4%D1%96%D0%B216.06.16.pdf – 4 с.

6. Ухвала Криворізького районного суду Дніпропетровської області: URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/67287463>.

7. ВПП розглянула повідомлення суддів про втручання у їхню діяльність. 26.04.2017: URL: <http://www.vru.gov.ua/news/2231>.

8. Шевчук С. Судовий захист прав людини: Практика Європейського Суду з прав людини у контексті західної правової традиції. Вид. 3-тє. К.: Реферат, 2010. 848 с.

9. Верба І. О. Міжнародні стандарти права на доступ до правосуддя: теоретико-правові засади. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Юриспруденція. 2015. № 17. С. 39–42.

10. Мармаш В. Я. Право на доступ до суду не для суддів? *Судебно-юридическая on-line газета*. 27.04.2016. URL: <http://sud.ua/blog/2016/04/27/87790-pravo-na-dostup-do-sydy-ne-dlya-syddv>.

11. Ясинок М. М. Доступ до правосуддя як важлива гарантія демократичного суспільства. *Університетські наукові записки*. 2013. С. 79–85.

12. Коваль І. Право на справедливий суд: практика Європейського суду з прав людини щодо України. URL: <http://old.minjust.gov.ua/7474>.

13. Рішення Європейського суду з прав людини від 12.10.1978 р. у справі «Лео Цанд проти Австрії» URL: [http://hudoc.echr.coe.int/eng#{<languageisocode>:\[<ENG>\],<appno>:\[<7360/76>\]}](http://hudoc.echr.coe.int/eng#{<languageisocode>:[<ENG>],<appno>:[<7360/76>]}).

Городецкая Марина Сергеевна,

докторант

(Донецкий юридический институт МВД Украины)

ОПРЕДЕЛЕНИЕ ПРЕДМЕТА ВЕДЕНИЯ СЛЕДСТВЕННОГО СУДЬИ ПРИ ПРИМЕНЕНИИ МЕР ОБЕСПЕЧЕНИЯ УГОЛОВНОГО ПРОИЗВОДСТВА

Статья посвящена определению предмета ведения следственного судьи во время применения мер обеспечения уголовного производства. Проведен анализ норм уголовного процессуального законодательства и практики их реализации относительно предмета ведения следственного судьи при применении мер обеспечения уголовного производства. Выявлены недостатки предмета ведения следственного судьи относительно применения мер обеспечения уголовного производства. Предложены пути решения проблемы осуществления судебного контроля в случае обращения с нарушением территориальной юрисдикции.

Ключевые слова: предмет ведения, следственный судья, меры обеспечения, юрисдикция, подсудность, досудебное расследование, права человека.

Horodetska Maryna Sergeevna,

Doctoral studies

(Donetsk Law Institute of MIA of Ukraine)

DEFINITION OF THE AREA OF JURISDICTION OF THE INVESTIGATIVE JUDGE AT APPLICATION OF MEASURES OF ENSURING CRIMINAL PROCEEDINGS

Article is devoted to definition of an area of jurisdiction of the investigative judge during application of measures of ensuring criminal proceedings. The analysis of standards of the criminal procedural legislation and practice of their realization concerning an area of jurisdiction of the investigative judge at application of measures

of ensuring criminal proceedings is carried out. Shortcomings of an area of jurisdiction of the investigative judge concerning application of measures of ensuring criminal proceedings are revealed.

It is defined that settlement of territorial jurisdiction of the investigative judge in the location of body of investigation in certain cases serves as the reason of difficulties in law-enforcement activity.

Bodies of pre-judicial investigation which are located not in the place of the territorial competence corresponding to them, concerning application of measures of providing including election of measures of restraint, will address only that local court within which jurisdiction the body of investigation is located what part of work remains to the investigative judge of that court within which territorial jurisdiction pre-judicial investigation is conducted. It turns out that in that case the investigative judge remains deprived of an area of jurisdiction in this part.

The area of jurisdiction of the investigative judge significantly limited in connection with granting power to react to violation of the rights only of that person who is held in custody, within jurisdiction of the investigative judge. Standards of the criminal procedural legislation haven't settled activity of the investigative judge in case of violation of territoriality during the appeal of bodies of investigation with the petition for application of a measure of restraint. The same as activity of the investigative judge isn't settled and during other violations of bodies of investigation during the address with the petition concerning implementation of judicial control. Within the jurisdiction the investigative judge has to react to any human rights violation.

Key words: *area of jurisdiction, investigative judge, providing measures, jurisdiction, jurisdiction, pre-judicial investigation, human rights.*

Надійшла до редколегії 17.10.2017